

Warszawa, dnia 19 lutego 2026 r.

Poz. 11

ZARZĄDZENIE

MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 19 lutego 2026 r.

**w sprawie nadania statutu Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy.
Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 – 1945)**

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385) i art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 oraz z 2025 r. poz. 1173), zarządza się, co następuje:

§ 1. Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 – 1945) nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2026 r.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *M. Cienkowska*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 996).

Załącznik
do zarządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
z dnia 19 lutego 2026 r. (poz. 11)

STATUT

Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy.

Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 – 1945)

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 – 1945), zwane dalej „Muzeum”, jest instytucją kultury prowadzoną wspólnie przez Województwo Dolnośląskie, zwane dalej „Województwem”, i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zwanego dalej „Ministrem”, na podstawie umowy z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia wspólnej instytucji kultury pod nazwą „Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940 – 1945)” zmienionej aneksami nr 1 z dnia 9 maja 2019 r., nr 2 z dnia 3 grudnia 2020 r. oraz nr 3 z dnia 10 grudnia 2025 r., zwanej dalej „umową”.

§ 2. Muzeum działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2022 r. poz. 385), zwanej dalej „ustawą o muzeach”;
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87 oraz z 2025 r. poz. 1173), zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
- 3) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 1168 i 1673);

- 4) ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);
- 5) ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 oraz z 2025 r. poz. 1173);
- 6) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393);
- 7) umowy;
- 8) niniejszego statutu.

§ 3. 1. Organizatorami Muzeum są Województwo i Minister.

2. Muzeum jest instytucją kultury wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra pod numerem RIK 142/2026.

3. Muzeum jest wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów prowadzonego przez Ministra pod numerem PRM/15/1998.

4. Muzeum posiada osobowość prawną.

§ 4. Minister i Województwo zapewniają środki potrzebne do utrzymania i rozwoju Muzeum oraz zapewnienia bezpieczeństwa i integralności zbiorom zgromadzonym przez Muzeum.

§ 5. 1. Siedzibą Muzeum jest Rogoźnica.

2. Terenem działania Muzeum jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

§ 6. Muzeum używa okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz nazwą Muzeum w otoku w brzmieniu: „Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy”.

Rozdział 2

Zakres działania Muzeum oraz rodzaj gromadzonych zbiorów

§ 7. Do zakresu działania Muzeum należy upamiętnianie i dokumentowanie dziejów totalitaryzmu na Dolnym Śląsku, ze szczególnym uwzględnieniem okresu II wojny światowej i byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen i jego filii, zwanego dalej: „KL Gross-Rosen”, przez:

- 1) organizację i prowadzenie badań naukowych w dziedzinach związanych z działalnością Muzeum;
- 2) udzielanie konsultacji i opinii naukowych w zakresie historii KL Gross-Rosen;
- 3) współpracę z innymi ośrodkami naukowymi, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach i podobnym charakterze;
- 4) gromadzenie, przechowywanie, konserwację, opracowywanie i udostępnianie zabytków, materiałów i dokumentów dotyczących działania i zbrodni totalitaryzmu popełnionych na Dolnym Śląsku, w KL Gross-Rosen i jego filiach;
- 5) utrzymanie, konserwację i udostępnianie obiektów i urządzeń poobozowych, mających wartość historyczną;
- 6) upowszechnianie wiedzy o historii KL Gross-Rosen i II wojny światowej.

§ 8. Muzeum gromadzi w szczególności następujące rodzaje zbiorów:

- 1) archiwalia dokumentujące powstanie i działalność KL Gross-Rosen, podległych mu filii i dotyczące losów więźniów, w skład których wchodzi: dokumenty poobozowe, relacje, wspomnienia, ankiety, listy, mapy, materiał ikonograficzny (zgromadzone na różnych nośnikach);
- 2) artefakty:
 - a) związane z funkcjonowaniem obozu,
 - b) należące do więźniów oraz przez nich wykonane,
 - c) należące do członków załogi obozowej;
- 3) przedmioty wykonane po wojnie przez byłych więźniów, związane z pobytem w obozie.

§ 9. Dla wykonania zadań określonych w § 7 Muzeum w szczególności:

- 1) upowszechnia wyniki badań naukowych w formie publikacji oraz poprzez organizowanie i uczestnictwo w sesjach naukowych i popularnonaukowych;
- 2) przygotowuje i publikuje foldery, katalogi, przewodniki, informatory i inne wydawnictwa, a także realizuje filmy dokumentalne, edukacyjne i popularyzujące działalność Muzeum;
- 3) prowadzi bibliotekę specjalistyczną;
- 4) gromadzi zbiory drogą kwerend w archiwach w kraju i za granicą, odzysków, dokonywania zakupów, przyjmowania darowizn, zapisów i depozytów, badań terenowych oraz wykonywania prac remontowo-konserwatorskich;

- 5) inwentaryzuje, kataloguje, digitalizuje i naukowo opracowuje gromadzone materiały dokumentacyjne i zabytki;
- 6) tworzy komputerowe bazy danych związane tematycznie z zakresem działania Muzeum;
- 7) zabezpiecza i konserwuje zbiory historyczne;
- 8) udostępnia swoje zbiory do celów naukowych, dokumentacyjnych, wystawienniczych, edukacyjnych, procesowych oraz dla potrzeb byłych więźniów i ich rodzin;
- 9) zabezpiecza oraz poddaje pracom konserwatorskim i renowacyjnym obiekty, urządzenia i relikty poobozowe;
- 10) przygotowuje scenariusze wystaw, organizuje wystawy stałe i czasowe w siedzibie Muzeum oraz w innych instytucjach;
- 11) przygotowuje scenariusze zajęć oświatowych i prowadzi działalność edukacyjną w siedzibie Muzeum oraz w szkołach, współpracuje z placówkami oświatowymi w realizacji projektów edukacyjnych i konkursów wiedzy o historii KL Gross-Rosen;
- 12) organizuje sesje, konferencje i spotkania edukacyjne;
- 13) prowadzi działalność informacyjną dla odwiedzających Muzeum i zapewnia obsługę przewodnicką;
- 14) organizuje uroczystości upamiętniające wydarzenia związane z historią KL Gross-Rosen i II wojną światową;
- 15) współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami o podobnym charakterze, a także z klubami i środowiskami byłych więźniów KL Gross-Rosen oraz ich rodzinami;
- 16) prowadzi dystrybucję wydawnictw muzealnych;
- 17) prowadzi ewidencję odwiedzających Muzeum.

Rozdział 3

Organizacja i zarządzanie

§ 10. Nadzór nad działalnością Muzeum sprawuje Minister oraz wykonuje kompetencje organizatora, z uwzględnieniem uprawnień Województwa, wynikających z umowy oraz niniejszego statutu.

§ 11. 1. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora Muzeum, zwanego dalej „Dyrektorem”.

2. Dyrektora powołuje i odwołuje Minister w uzgodnieniu z Województwem w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Umowa zawierana z Dyrektorem wymaga akceptacji Województwa.

4. Dyrektor kieruje działalnością Muzeum przy pomocy zastępcy dyrektora.

5. Zastępcę dyrektora powołuje i odwołuje Dyrektor w uzgodnieniu z Ministrem i Województwem.

§ 12. Dyrektor odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej, właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Muzeum oraz wykonuje uprawnienia przewidziane dla podmiotu, który utworzył bibliotekę, określone w odrębnych przepisach.

§ 13. 1. Organizację wewnętrzną Muzeum określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora, w trybie przewidzianym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Zmian regulaminu organizacyjnego dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.

§ 14. 1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum w zakresie określonym w art. 11 ustawy o muzeach.

2. Członków Rady Muzeum powołuje i odwołuje Minister w uzgodnieniu z Województwem.

3. Rada Muzeum składa się z 13 członków, w tym co najmniej dwóch przedstawicieli wskazanych przez Województwo i co najmniej dwóch przedstawicieli wskazanych przez Ministra.

§ 15. 1. W Muzeum mogą działać kolegia doradcze, zwane dalej „kolegiami”.

2. Dyrektor może tworzyć kolegium z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy zatrudnionych w Muzeum muzealników.

3. Kolegium może mieć charakter stały albo być utworzone w związku z realizacją konkretnego zadania. Powołując kolegium Dyrektor określa jego przedmiot działania i liczbę członków.

4. Dyrektor wyznacza przewodniczących poszczególnych kolegiów.

5. Kolegium wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza kolegium.

6. Kolegium działa na posiedzeniach zwoływanych przez Dyrektora co najmniej dwa razy w roku.

7. Do odbycia posiedzenia kolegium jest wymagana obecność co najmniej połowy składu kolegium, w tym przewodniczącego kolegium albo jego zastępcy.

8. Kolegium wyraża opinie w formie uchwał podejmowanych zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego kolegium albo zastępcy przewodniczącego kolegium.

9. Z posiedzenia kolegium sporządza się protokół, który zawiera porządek posiedzenia, nazwiska obecnych członków kolegium oraz opinie zgłoszone podczas posiedzenia.

10. Protokół podpisują obecni na posiedzeniu członkowie kolegium.

11. Podjęte uchwały wraz z protokołami przekazywane są Dyrektorowi.

12. Obsługę kancelaryjno-biurową kolegiów zapewnia Muzeum.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa Muzeum

§ 16. 1. Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

2. Majątek Muzeum wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu działania Muzeum.

3. Majątek Muzeum stanowią nieruchomości i ruchomości będące jego własnością oraz przysługujące Muzeum inne prawa majątkowe.

4. Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadą efektywności ich wykorzystania z zachowaniem zasady pokrywania kosztów bieżącej działalności i zobowiązań dotacją Województwa i Ministra oraz innymi przychodami.

§ 17. 1. Muzeum sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.²⁾).

2. Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjne jego zbadanie przez firmę audytorską i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi, zaś Województwu kopię zatwierdzonego przez Ministra rocznego sprawozdania finansowego wraz z dokumentami potwierdzającymi jego zatwierdzenie.

3. Organem zatwierdzającym roczne sprawozdanie finansowe jest Minister.

4. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania lub przeglądu sprawozdania finansowego dokonuje Minister.

§ 18. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) dotacje przekazywane przez Ministra, o których mowa w art. 28 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 4) przychody finansowe;
- 5) dotacje z budżetu jednostek samorządu terytorialnego;
- 6) środki pochodzące z funduszy krajowych i zagranicznych, w tym Unii Europejskiej;
- 7) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych.

§ 19. 1. Muzeum, na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach, prowadzi jako dodatkową, działalność gospodarczą, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych Muzeum.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, jest prowadzona w zakresie usługowym, handlowym i wytwórczym, w tym:

- 1) sprzedaży wydawnictw oraz pamiątek;
- 2) usług związanych z obsługą zwiedzających Muzeum:
 - a) usługa przewodnicka,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 295 i 1589, z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 1218.

- b) projekcja filmów dotyczących działalności Muzeum,
- c) parking dla zwiedzających.

3. Dochód z działalności gospodarczej wykorzystuje się wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Muzeum.

§ 20. 1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, w tym do składania oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków finansowych i majątkowych jest uprawniony Dyrektor.

2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Ministra, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 21. 1. Połączenia, podziału i likwidacji Muzeum może dokonać Województwo w uzgodnieniu z Ministrem na zasadach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach, oraz z uwzględnieniem postanowień umowy.

2. Zmiany statutu dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.